

श्रीगुरुपादपूजापद्धतिः

अथ विघ्नेश्वर प्रार्थना :-

ॐ शुक्लाम्बरधरं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजं ।
प्रसन्नवदनं ध्यायेत् सर्वविघ्नोपशान्तये ॥

संकल्पः :-

ममोपात्तसमस्तदुरितक्षयद्वारा श्रीगुरोः प्रसादसिद्ध्यर्थं दृढवैराग्यपूर्वक-
परिपूर्णज्ञानसिद्ध्यर्थं च श्रीगुरुपादपूजां करिष्ये ।

ध्यानम् :-

ब्रह्मानन्दं परमसुखदं केवलं ज्ञानमूर्तिं, द्वन्द्वातीतं गगनसदृशं तत्त्वमस्यदिलक्ष्यम् ।
एकं नित्यं विमलमचलं सर्वधीसाक्षिभूतं, भावातीतं त्रिगुणरहितं सद्गुरुं तं नमामि ॥
ब्रह्मविद्याप्रदातारं सद्गुरुमावाहयामि, ध्यायामि ।

१. आसनम् :-

ईश्वरो गुरुरात्मेति मूर्तिभेदविभागिने ।
व्योमवद्व्याप्तदेहाय दक्षिणामूर्तये नमः ॥
सर्वव्यापिने सद्गुरवे नमः, आसनं समर्पयामि ॥

२. पूर्णकुम्भः :-

अन्तः पूर्णो बहिष्पूर्णः पूर्णकुम्भ इवाणवे ।
अन्तः शून्यो बहिः शून्यः शून्यकुम्भ इवाम्बरे ॥
पूर्णाय सद्गुरवे नमः, पूर्णकुम्भं समर्पयामि ॥

३. पाद्यम् :-

यत्पादपंकजद्वन्द्वग्रहणेन मुमुक्षवः । तुरीयं पादमीप्सन्ति तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥
तुरीयपादप्रापकाय सद्गुरवे नमः, पाद्यं समर्पयामि ॥

४. अर्घ्यम् :-

अलब्ध्वाऽतिशयं यस्माद् व्यावृत्तास्तमसादयः ।
गरीयसे नमस्तस्मा अविद्याग्रन्थिभेदिने ॥
अविद्यानाशकाय सद्गुरवे नमः, अर्घ्यं समर्पयामि ॥

५. स्नानम् :-

यच्छुद्धवाक्यतीर्थेषु स्नाताः पुण्या मुमुक्षवः ।
विरजा ब्रह्म गच्छन्ति तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥
महावाक्योपदेशकर्त्रे सद्गुरवे नमः, स्नानं समर्पयामि ॥

६. वस्त्रम् :-

मूलं तरोः केवलमाश्रयन्तः पाणिद्वयं भोक्तुममत्रवन्तः ।
कन्यामिव श्रीमपि कुत्सयन्तः कौपीनवन्तः खलु भाग्यवन्तः ॥

कृतकृत्याय सद्गुरवे नमः, वस्त्रं समर्पयामि । भस्मादिकं च समर्पयामि ।।

७. गन्धः :-

विप्राणां विनयो ह्येषः शमः प्राकृत उच्यते ।
दमः प्रकृतिदान्तत्वादेवं विद्वान् शमं ब्रजेत् ।।
प्रकृतिशान्ताय सद्गुरवे नमः, शीतान् गन्धान् समर्पयामि ।।

८. कुंकुमम् :-

श्रोत्रियोऽवृजिनोऽकामहतो यो ब्रह्मवित्तमः ।
ब्रह्मण्युपरतः शान्तः निरिन्धन इवानलः ।।
विरक्ताय सद्गुरवे नमः, हरिद्राकुंकुमं समर्पयामि ।।

९. पुष्पमाला :-

येन षड्लिंगसूत्रेण कृता तात्पर्यमालिका ।
वेदान्तवाक्यपुष्पेभ्यः तस्मै श्रीगुरवे नमः ।।
वेदान्ततात्पर्यबोधकाय सद्गुरवे नमः, पुष्पमालिकां समर्पयामि ।।

१०. अर्चना :-

भावाद्वैतं सदा कुर्यात् क्रियाद्वैतं न कर्हिचित् ।
अद्वैतं त्रिषु लोकेषु नाद्वैतं गुरुणा सह ।।
परमपूज्याय सद्गुरवे नमः, पुष्पैः पूजयामि ।।
(गुर्वष्टोत्तरनामावलिभिः पुष्पार्चनं कुर्यात्)

११. धूपः :-

चन्दनागरुधूपेन सुगन्धो मारुतो यथा ।
यस्य संगदहं धन्यः तस्मै श्रीगुरवे नमः ।।
सत्पुरुषाय सद्गुरवे नमः, धूपमाघ्रापयामि ।।

१२. दीपः :-

आवृतस्वस्वरूपाणां त्रितापक्लिष्टदेहानां ।
शास्त्रवाक्यार्थदीपेनऽऽवृत्तिनाशकमाश्रये ।।
आवृत्तिनाशकाय सद्गुरवे नमः, दीपं दर्शयामि ।।

१३. नैवेद्यम् :-

क्षुत्पिपासाऽऽन्ध्यबाधिर्यकामक्रोधादयोऽखिलाः ।
लिंगदेहगता एते ह्यलिंगस्य न विद्यते ।।
क्षुत्पिपासारहिताय सद्गुरवे नमः, इदं सर्वं निवेदयामि ।।

१४. नीराजनं :-

हिरण्ये परे कोशे विरजं ब्रह्मनिष्कलं ।
तच्छुभ्रं ज्योतिषां ज्योतिः तद्यदात्मविदो विदुः ।।

न तत्र सूर्यो भाति न चन्द्रतारकं नेमा विद्युतो भान्ति कुतोऽप्यमग्निः ।
तमेव भान्तमनुभाति सर्वं तस्य भासा सर्वमिदं विभाति ॥
ज्योतिःस्वरूपाय सद्गुरवे नमः, नीराजनं सन्दर्शयामि ॥

१५. सर्वोपचाराः :-

अजमनिद्रमस्वप्नं अनामकमरूपकं । सकृद्विभातं सर्वज्ञं नोपचारः कथंचन ॥
अव्यवहाराय सद्गुरवे नमः, सर्वोपचारान् समर्पयामि ॥

१६. स्तोत्रम् :-

दृष्टान्तो नैव दृष्टस्त्रिभुवनजठरे सद्गुरोर्ज्ञानदातुः ।
स्पर्शश्चेत्तत्र कल्प्यः स नयति यदहो स्वर्णतामश्मसारं ॥
न स्पर्शत्वं तथापि श्रितचरणयुगे सद्गुरुः स्वीयशिष्ये ।
स्वीयं साम्यं विधत्ते निरुपमस्तेन वाऽलौकिकोऽपि ॥
निरुपमाय सद्गुरवे नमः, स्तोत्राणि समर्पयामि ॥

प्रदक्षिणनमस्काराः :-

यस्य प्रसादादहमेव विष्णुः मय्येव सर्वं परिकल्पितं च ।
इत्थं विजानामि सदाऽऽत्मरूपं तस्यांघ्रिपद्मं प्रणतोऽस्मि नित्यं ॥
दुर्दर्शमतिगम्भीरमजं साम्यं विशारदम् ।
बुद्ध्वा पदमनानात्वं नमस्कुर्मो यथाबलं ॥
स्वात्मरूपाय सद्गुरवे नमः, अनन्तकोटिप्रदक्षिणनमस्कारान् समर्पयामि ॥

गुरुपादपूजाकर्मसाद्गुण्यार्थे द्रव्यदक्षिणां समर्पयामि ॥ वैदिकपुष्पांजलिं कृत्वा
यदक्षरं पदं भ्रष्टं मात्राहीनं च यद् भवेत् ।
तत्सर्वं क्षम्यतां देव प्रसीद परमेश्वर ॥

अथ गुर्वष्टोत्तरशतनामावलिः :-

ॐ सद्गुरवे नमः	ॐ तेजस्विने नमः	ॐ महात्मने नमः
ॐ अज्ञाननाशकाय नमः	ॐ त्यक्तसर्वपरिग्रहाय नमः	ॐ महावाक्योपदेशकर्त्रे नमः
ॐ अदम्भिने नमः	ॐ त्याग्निने नमः	ॐ मितभाषिणे नमः
ॐ अद्वैतप्रकाशकाय नमः	ॐ दक्षाय नमः	ॐ मुक्ताय नमः
ॐ अनपेक्षाय नमः	ॐ दान्ताय नमः	ॐ मौनिने नमः
ॐ अनसूयवे नमः	ॐ दृढव्रताय नमः	ॐ यतचित्ताय नमः
ॐ अनुपमाय नमः	ॐ दोषवर्जिताय नमः	ॐ यतये नमः
ॐ अभयप्रदात्रे नमः	ॐ द्वन्द्वातीताय नमः	ॐ यदृच्छालाभसंतुष्टाय नमः
ॐ अमानिने नमः	ॐ धीमते नमः	ॐ युक्ताय नमः
ॐ अहिंसामूर्तये नमः	ॐ धीराय नमः	ॐ रागद्वेषवर्जिताय नमः
ॐ अहेतुकदयासिंधवे नमः	ॐ नित्यसंतुष्टाय नमः	ॐ विदिताखिलशास्त्राय नमः
ॐ अहंकारनाशकाय नमः	ॐ निरहंकाराय नमः	ॐ विद्याविनयसंपन्नाय नमः
ॐ अहंकारवर्जिताय नमः	ॐ निराश्रयाय नमः	ॐ विमत्सराय नमः

ॐ आचार्येन्द्राय नमः	ॐ निर्भयाय नमः	ॐ विवेकिने नमः
ॐ आत्मसंतुष्टाय नमः	ॐ निर्मदाय नमः	ॐ विशालहृदयाय नमः
ॐ आनन्दमूर्तये नमः	ॐ निर्ममाय नमः	ॐ व्यवसायिने नमः
ॐ आर्जवयुक्ताय नमः	ॐ निर्मलाय नमः	ॐ शरणागतवत्सलाय नमः
ॐ उचितवाचे नमः	ॐ निर्मोहाय नमः	ॐ शान्ताय नमः
ॐ उत्साहिने नमः	ॐ निर्योगक्षेमाय नमः	ॐ शुद्धमानसाय नमः
ॐ उदासीनाय नमः	ॐ निर्लोभाय नमः	ॐ शिष्यप्रियाय नमः
ॐ उपरताय नमः	ॐ निष्कामाय नमः	ॐ श्रद्धावते नमः
ॐ ऐश्वर्ययुक्ताय नमः	ॐ निष्क्रोधाय नमः	ॐ श्रोत्रियाय नमः
ॐ कृतकृत्याय नमः	ॐ निस्संगाय नमः	ॐ सत्यवाचे नमः
ॐ क्षामवते नमः	ॐ परमसुखदाय नमः	ॐ सदामुदितवदनाय नमः
ॐ गुणातीताय नमः	ॐ पंडिताय नमः	ॐ समचित्ताय नमः
ॐ चारुवाग्विलासाय नमः	ॐ पूर्णाय नमः	ॐ समानाधिकवर्जिताय नमः
ॐ चारुहासाय नमः	ॐ प्रमाणप्रवर्तकाय नमः	ॐ समाहितचित्ताय नमः
ॐ छिन्नसंशयाय नमः	ॐ प्रियभाषिणे नमः	ॐ सर्वभूतहिताय नमः
ॐ ज्ञानदात्रे नमः	ॐ ब्रह्मकर्मसमाधये नमः	ॐ सिद्धाय नमः
ॐ ज्ञानयज्ञतत्पराय नमः	ॐ ब्रह्मात्मनिष्ठाय नमः	ॐ सुलभाय नमः
ॐ तत्त्वदर्शिने नमः	ॐ ब्रह्मात्मविदे नमः	ॐ सुशीलाय नमः
ॐ तपस्विने नमः	ॐ भक्ताय नमः	ॐ सुहृदे नमः
ॐ तापहाराय नमः	ॐ भवरोगहराय नमः	ॐ सूक्ष्मबुद्धये नमः
ॐ तुल्यनिन्दास्तुतये नमः	ॐ भुक्तिमुक्तिप्रदात्रे नमः	ॐ संकल्पवर्जिताय नमः
ॐ तुल्यप्रियाप्रियाय नमः	ॐ मंगलकर्त्रे नमः	ॐ संप्रदायविदे नमः
ॐ तुल्यमानापमानाय नमः	ॐ मधुरभाषिणे नमः	ॐ स्वतन्त्राय नमः

॥ ब्रह्मार्पणमस्तु ॥ हरिः ॐ तत्सत् ॥